

Στοχαστικές Ανελιξίες- 13 Φεβρουαρίου 2015

ΑΣΚΗΣΗ 1 Θεωρήστε έναν απλό συμμετρικό τυχαίο περίπατο στο $\mathbb{N} \cup \{0\}$ με ανακλαστικό φράγμα στο 0. Δηλαδή, $p(x, x+1) = p(x, x-1) = 1/2$ για κάθε $x \in \mathbb{N}$ και $p(0, 1) = 1$. Ορίζουμε T_x τον χρόνο πρώτης άφιξης στο x , δηλαδή $T_x = \inf\{k \geq 0 : X_k = x\}$. Υπολογίστε την $\mathbb{E}[T_N | X_0 = N-1]$.

ΑΣΚΗΣΗ 2 Δίνεται μια αλυσίδα με πίνακα πιθανοτήτων μετάβασης

$$P = \begin{pmatrix} 1/2 & 1/2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1/2 & 1/2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1/4 & 0 & 0 & 1/2 & 1/4 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1/2 & 1/2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1/2 & 1/4 & 1/4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1/4 & 1/2 & 1/4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1/2 & 1/2 & 0 \end{pmatrix}.$$

- α) Ταξινομήστε τις καταστάσεις σε κλάσεις επικοινωνίας και χαρακτηρίστε τις ως προς την επαναληπτικότητα.
- β) Ποια είναι η μοναδική αναλλοίωτη κατανομή π_* της αλυσίδας;
- γ) Αν $X_0 = 7$ ποια είναι προσεγγιστικά η πιθανότητα $\mathbb{P}[X_{2015} = 7]$; Δικαιολογήστε πλήρως την απάντησή σας.
- δ) Αν $X_0 = 7$ ποιος είναι ο αναμενόμενος αριθμός βημάτων μέχρι την πρώτη επιστροφή στο 7;
- ε) Αν $X_0 = 1$ ποιος είναι ο αναμενόμενος αριθμός επισκέψεων στην κατάσταση 3 μέχρι η αλυσίδα να απορροφηθεί από κλειστή κλάση;

ΑΣΚΗΣΗ 3 Ένας παντοπώλης εφοδιάζεται με μπισκότα κάθε Δευτέρα πρωί και φροντίζει ώστε να έχει 5 πακέτα από ένα τύπο μπισκότων στην αρχή κάθε εβδομάδας. Εκτιμά δε ότι η ημερήσια ζήτηση για τα μπισκότα αυτού του τύπου (σε πακέτα) είναι μια τυχαία μεταβλητή με τιμές στο σύνολο $\{0, 1, 2\}$ και συνάρτηση μάζας πιθανότητας $p(0) = 1/2$, $p(1) = 1/3$, $p(2) = 1/6$. Με την βοήθεια μιας μαρκοβιανής αλυσίδας στον χώρο καταστάσεων $\mathbb{X} = \{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$ απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα.

- α) Ποια είναι η πιθανότητα τα μπισκότα να έχουν εξαντληθεί το πρωί της Παρασκευής;
- β) Αν κάποια Δευτέρα αποφασίσει να εφοδιαστεί για τελευταία φορά ποιος είναι ο αναμενόμενος αριθμός ημερών μέχρι να εξαντληθούν τα μπισκότα;

Διάρκεια Εξέτασης 2 ώρες
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!